

Centrum Edukacyjne Przystanek Historia

<https://centrumedu.ipn.gov.pl/ph/archiwum-1/2014/4955,11-wrzesnia-Pamiec-tozsamosc-odpowiedzialnosc-Przeciwdzialanie-falszowaniu-pamie.html>
2023-06-08, 04:42

11 września *Pamięć, tożsamość, odpowiedzialność. Przeciwdziałanie fałszowaniu pamięci o niemieckich obozach koncentracyjnych przez media zagraniczne*

11 września (czwartek) godz. 9:00

Konferencja *Pamięć, tożsamość, odpowiedzialność. Przeciwdziałanie fałszowaniu pamięci o niemieckich obozach koncentracyjnych przez media zagraniczne* zorganizowana przez Instytut Pamięci Narodowej i stowarzyszenie Patria Nostra. Celem konferencji jest omówienie przyczyn pojawiania się w zagranicznych środkach masowego przekazu, z akcentem położonym na media niemieckie, nieprawdziwych (fałszujących historię Polski) określeń typu: „polski obóz koncentracyjny”, a także znaczenia tego zjawiska dla polskiej kultury pamięci.

Organizator konferencji: Stowarzyszenie Patria Nostra

Stowarzyszenie Patria Nostra zostało założone w Olsztynie na początku 2013 roku. Skupia ono byłych więźniów niemieckich obozów koncentracyjnych, działających na terenie okupowanej Polski w okresie II wojny światowej, oraz prawników i inne osoby zainteresowane przeciwdziałaniem zjawisku szerzenia przez zagraniczne media opinii o Polsce i Polakach jako współodpowiedzialnych za nazistowskie zbrodnie.

Prawnicy Stowarzyszenia reprezentują pana Zbigniewa Osewskiego w procesie przeciwko wydawcy dziennika „Die Welt”, który został wytoczony z powodu używania przez wspomniany określeń: „polski obóz zagłady” i „polski obóz koncentracyjny”. Reprezentując byłych więźniów obozów koncentracyjnych, Stowarzyszenie zainicjowało także skierowanie dwóch dalszych pozwów cywilnych przeciwko właścicielowi portalu „Focusonline” oraz niemieckiej telewizji ZDF.

Ponadto, we współpracy z Mec. Piotrem Duberem, prawnikiem praktykującym w Niemczech, zainicjowało postępowanie karne przeciwko wydawcy „Bild”, z uwagi na rozpowszechnianie przez nie opinii, jakoby żołnierze AK byli „ekstremalnymi antysemitami”. Stowarzyszenie prowadzi również spór prawny z **Telewizją Polską SA**, którego celem jest uzyskanie informacji o kosztach nabycia przez TVP praw do emisji filmu *Unsere vater, unsere mutter*.

W ramach prowadzonej przez siebie działalności, Stowarzyszenie podejmuje również inne działania, jak m.in. wystosowanie *Apelu do Parlamentarzystów* o nazwy ustanowionego na dzień 14 czerwca celem uczczenia dnia pamięci ofiar nazistowskich obozów koncentracyjnych. Wiosną 2014 roku Stowarzyszenie było także organizatorem cyklu konferencji na szczeblu lokalnym (Olsztyn, Elbląg, Ełk), zatytułowanej: *Media kłamią - Auschwitz był niemiecki*. Celem konferencji było zwrócenie uwagi miejscowym

środowiskom opiniotwórczym oraz młodzieży, na potrzebę przeciwdziałania zjawisku fałszowania historii Polski przez zagraniczne media.

Stowarzyszenie Patria Nostra

ul. Partyzantów 68/5, 10-523 Olsztyn

www.patrianostra.org.pl; stowarzyszeniepatrianostra@gmail.com

tel.: + 48 (89) 527 40 25

KRS 0000448133, Wydział VIII Gospodarczy KRS Sądu Rejonowego w Olsztynie

Współorganizator konferencji: Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

ul. Wołoska 7, 02-675 Warszawa

<http://ipn.gov.pl/>, sekretariat.ipn@ipn.gov.pl

Tel. (22) 581-87-78/77/76

HARMONOGRAM KONFERENCJI

09:00-09:30	Rejestracja uczestników	Kawa na dobry początek
	Sesja powitalna	
09:30-10:00 (30 minut)	Wystąpienia świadków historii: Janiny Luburdy Zapaśnik (więźniarki obozu w Lebrechsdorf) oraz Karola Tendery (więźnia obozu Auschwitz)	
	Moduł I: Kultura pamięci i tożsamość historyczna. Wyzwanie dla historyków	
	1/ Prof. dr hab. Andrzej Nowak (UJ): Stan polskiej kultury pamięci i jej znaczenie dla tożsamości.	
	2/ Prof. dr hab. Zbigniew Mazur (Instytut Zachodni): Dyskurs relatywizacji i dyskurs odciążania w niemieckiej polityce historycznej, a „polskie obozy”.	
10:00-12:30 (150 minut)	3/ Dr Joanna Lubecka (IPN): Słowo w służbie propagandy. Niemiecka narracja dotycząca II wojny światowej. <i>Referaty: do 15 min</i>	
	Po wygłoszeniu referatów nastąpi dyskusja panelowa, z udziałem: Prof. Andrzeja Nowaka, Prof. Zbigniewa Mazura, Dr hab. Kazimierza M. Ujazdowskiego (UŁ), Dr Magdaleny Gawin (IH PAN), Dr Joanny Lubeckiej (IPN), Dr Leszka Pietrzaka. Moderuje: Prof. Andrzej Nowak	
12:30-12:45 (15 minut)	Drugi łyk kawy oraz rozmowy kulturalowe	

Moduł II: Prawne środki ochrony prawdy historycznej

1/ Prof. dr hab. Aurelia Nowicka (UAM), Pan Filip Rakiewicz: Poczucie tożsamości narodowej jako dobro osobiste i jego ochrona cywilnoprawna.

2/ Pan Lech Obara, Pan Szymon Topa: Procesowe aspekty dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia przez media zagraniczne dóbr osobistych związanych z przynależnością narodową.

3/ Dr Monika Brzozowska (UJ): Zagadnienie naruszenia dóbr osobistych związanych z przynależnością narodową.

12:45-14:15
(150 minut)

4/ Pani Magdalena Jabczuga-Kurek (Instytut Allerhanda): Legitymacja czynna w zakresie roszczeń o ochronę dóbr osobistych związanych z przynależnością narodową.

5/ Pan Marcin Berent (UMK): „Polskie obozy” z perspektywy prawa karnego w płaszczyźnie lex lata i ferenda.

Referaty: do 15 min

Po wygłoszeniu referatów nastąpi dyskusja panelowa, z udziałem: Prof. Aurelii Nowickiej, Prof. dr hab. Artura Nowaka-Fara, Podsekretarza Stanu w MSZ (UW, SGH), Dr Moniki Brzozowskiej, Dr Jakuba Czepka (UWM), Pana Filipa Rakiewicza, Pani Magdaleny Jabczuga-Kurek, Pana Marcina Berenta, Pana Lecha Obary, Pana Szymona Topy.

Moderuje: Prof. Aurelia Nowicka

14:15-15:15
(60 minut)

Przerwa na lunch

Moduł III: „Polskie obozy” w zagranicznych mediach, w świetle praktycznych aspektów pracy dziennikarskiej

15:15-16:45
(90 minut)

Dyskusja panelowa z udziałem redaktorów: Andrzeja Grajewskiego (*Gość Niedzielny*), Pawła Lisickiego (*Do Rzeczy*), Macieja Świrskiego (*Reduta Dobrego Imienia*), Sławomira Sieradzkiego (portal.wpolityce.pl) oraz przedstawiciela dziennika *Rzeczpospolita*.

Moderuje: dr Maciej Szymanowski (Uniwersytet Katolicki w Budapeszcie).

16:45-17:00
(15 minut)

Podsumowanie i zamknięcie konferencji

Mec. Lech Obara

17:00-18:00

Na koniec zapraszamy na lampkę wina i dalsze rozmowy kulturalowe

Przedmiot i cele konferencji

Omówienie przyczyn i znaczenia dla polskiej kultury pamięci, zjawiska pojawiania się w zagranicznych środkach masowego przekazu, z akcentem położonym na media niemieckie, nieprawdziwych, fałszujących historię Polski, określęń typu: „polski obóz koncentracyjny”.

Najważniejsze zagadnienia, które powinny zostać omówione w toku konferencji:

- Czym jest kultura pamięci? Jakie znaczenie dla polskiej kultury pamięci (polskiej tożsamości historycznej) ma pamięć o ofiarach niemieckich obozów koncentracyjnych i obozów zagłady?
- Analiza mechanizmów kształtowania się współczesnej tożsamości (świadomości) historycznej jednostki i narodu jako dobra wspólnego, oraz wpływ na polską tożsamość historyczną oraz wizerunek Polski na świecie zjawiska fałszowania przez zagraniczne media pamięci o niemieckich obozach koncentracyjnych;
- Stan polskiej kultury pamięci. Podmioty odpowiedzialne za polską kulturę pamięci i polską tożsamość historyczną. Prawne i pozaprawne środki ochrony kultury pamięci przed fałszowaniem polskiej historii przez zagraniczne media.

Moduł I: Kultura pamięci i tożsamość historyczna. Wyzwanie dla historyków

W tym module znawcy tematu zaprezentują i omówią zagadnienie kultury pamięci jako narzędzia kształtowania wizerunku Polski na świecie oraz dla kapitału obywatelskiego w Kraju (tożsamości historycznej), także w kontekście pamięci o ofiarach niemieckich obozów koncentracyjnych.

Planowane do omówienia zagadnienia:

- skala zjawiska fałszowania przez media zagraniczne pamięci o niemieckich obozach koncentracyjnych i ich ofiarach;
- analiza przyczyn i mechanizmów fałszowania przez media zagraniczne pamięci o niemieckich obozach koncentracyjnych i ich ofiarach (w ujęciu podmiotowym i przedmiotowym), oraz analiza zagrożeń wynikających z tego zjawiska dla polskiej kultury pamięci i wizerunku Polski na świecie;
- propozycje naukowych, prawnych, politycznych i obywatelskich środków przeciwdziałania zjawisku fałszowania przez zagraniczne media pamięci o niemieckich obozach koncentracyjnych i ich ofiarach.

Moduł II: Prawne środki ochrony prawdy historycznej

W tym module eksperci będą prezentowali i omawiali obowiązujący stan prawny w kontekście istniejących możliwości ochrony prawdy historycznej.

Planowane do omówienia zagadnienia:

- cywilnoprawne środki ochrony prawnej prawdy o ofiarach niemieckich obozów koncentracyjnych przed jej fałszowaniem przez media zagraniczne (omówienie środków prawnych i zasad odpowiedzialności zagranicznych mediów za fałszowanie historii Polski);
- karne środki ochrony dóbr zbiorowych i indywidualnych związanych z prawdą historyczną.

Moduł III: „Polskie obozy” w zagranicznych mediach. Praktyczne aspekty pracy dziennikarskiej

W tym module dziennikarze-praktycy wezmą udział w panelu dyskusyjnym, omawiając wybrane aspekty problematyki związanej z sięganiem przez niemieckie i inne zagraniczne media do pojęć typu „polskie obozy”, zwracając uwagę na: 1) zasady pisania, edycji i weryfikowania tekstów; 2) potencjalne skutki publikacji kłamliwych informacji na temat ważnych wydarzeń historycznych; 3) najwłaściwsze, efektywne metody reagowania oraz przeciwdziałania wspomnianym.

Spodziewane rezultaty konferencji

1/ Uporządkowanie stanu wiedzy naukowców, historyków, prawników, dziennikarzy w zakresie przyczyn

i znaczenia pojawiania się w mediach zagranicznych określeń fałszujących historię i pamięć o niemieckich obozach koncentracyjnych.

2/ przeciwdziałania i egzekwowania odpowiedzialności za fałszowanie przez media zagraniczne faktów historycznych i pamięci o niemieckich obozach koncentracyjnych.

3/ Wypracowanie doktryny naukowej wspierającej prawne środki przeciwdziałania fałszowaniu przez media zagraniczne historii i pamięci o niemieckich obozach koncentracyjnych.

Ważnym celem konferencji jest ponadto zintegrowanie środowiska naukowego różnych specjalności, wokół zagadnienia fałszowania historii i pamięci o niemieckich obozach koncentracyjnych przez zagraniczne media oraz pobudzenie środowiska naukowego do głębszej analizy tego zagadnienia w celu wypracowywania efektywnych środków przeciwdziałania.

Publikacja pokonferencyjna

Referaty wygłoszone na konferencji, a także eksperckie wystąpienia, zostaną opublikowane w zbiorze pt: „Pamięć, Tożsamość, Odpowiedzialność. Prawne i kulturowe aspekty fałszowania pamięci o niemieckich obozach koncentracyjnych oraz podważania faktów historycznych przez zagraniczne media.” Wybrane fragmenty wystąpień, zostaną także opublikowane w czasopismach branżowych charakteru naukowo-historycznego i naukowo-prawnego.

Stowarzyszenie Patria Nostra w Olsztynie